

Brussel, 16.7.2020
COM(2020) 320 final

2020/0141 (NLE)

Voorstel voor een

BESLUIT VAN DE RAAD

tot wijziging van Beschikking 2008/376/EG inzake de vaststelling van het onderzoeksprogramma van het Fonds voor onderzoek inzake kolen en staal en inzake de technische meerjarenrichtsnoeren voor dat programma

TOELICHTING

1. ACHTERGROND VAN HET VOORSTEL

• **Motivering en doel van het voorstel**

Het doel van dit voorstel is Beschikking 2008/376/EG van de Raad¹ te wijzigen om deze in overeenstemming te brengen “met de wetenschappelijke, technologische en politieke doelstellingen van de Gemeenschap”, overeenkomstig artikel 2 van diezelfde Beschikking 2008/376/EG van de Raad. Meer specifiek heeft dit voorstel ten doel de onderzoeksdoelstellingen inzake kolen en staal van het onderzoeksprogramma van het Fonds voor onderzoek inzake kolen en staal (“RFCS-onderzoeksprogramma” (Research Fund for Coal and Steel)) te herzien. In het voorstel werd rekening gehouden met de aanbevelingen in het controle- en beoordelingsverslag (2011-2017) van het RFCS² en met het advies van de Adviesgroep kolen en de Adviesgroep staal³ en van de in het Comité kolen en staal⁴ vertegenwoordigde lidstaten.

Met het voorstel van de Commissie wordt beoogd het RFCS-onderzoeksprogramma te verenigen met de Overeenkomst van Parijs⁵, de Europese Green Deal van de Commissie⁶, de mededelingen inzake het investeringsplan voor een duurzaam Europa⁷, het nieuwe actieplan voor een circulaire economie⁸ en de nieuwe industriestrategie voor Europa van de Commissie⁹.

Met het voorstel wordt beoogd:

- de doelstellingen voor onderzoek op het gebied van kolen in overeenstemming te brengen met de doelstellingen van de Commissie op het gebied van klimaat, energie en milieu. Daarnaast wordt ermee beoogd tegen 2050 koolstofneutraal te zijn en “niet te schaden” in de zin van het in de mededeling over de Europese Green Deal verankerde beginsel;
- ondersteuning te bieden ten behoeve van een eerlijke en rechtvaardige transitie voor kolenregio’s in overeenstemming met de beginselen van het mechanisme voor een rechtvaardige transitie;

---

¹ Beschikking 2008/376/EG van de Raad van 29 april 2008 inzake de vaststelling van het onderzoeksprogramma van het Fonds voor onderzoek inzake kolen en staal en inzake de technische meerjarenrichtsnoeren voor dat programma (PB L 130 van 20.5.2008, blz. 7).

² Beschikbaar op: https://ec.europa.eu/info/publications/research-fund-coal-and-steel-monitoring-and-assessment-report_en

³ De Adviesgroep kolen en de Adviesgroep staal hebben respectievelijk op 3 en 4 december 2019 opmerkingen ingediend. In het register van deskundigengroepen van de Commissie is meer informatie beschikbaar: <https://ec.europa.eu/transparency/regexpert/index.cfm?do=groupDetail.groupMeeting&meetingId=18626>

⁴ Het Comité kolen en staal heeft de voorgestelde aanpak op 19 december 2019 bekrachtigd.

⁵ Multilateraal Verdrag, hoofdstuk XXVII Milieu, 7.d Overeenkomst van Parijs. In werking getreden op 4 november 2016.

⁶ Mededeling van de Europese Commissie “De Europese Green Deal”, Brussel, 11 december 2019, COM (2019) 640.

⁷ Mededeling van de Europese Commissie “Investeringsplan voor een duurzaam Europa – Investeringsplan voor de Europese Green Deal”, Brussel, 14 januari 2020, COM (2020) 21.

⁸ Mededeling van de Europese Commissie “Een nieuw actieplan voor een circulaire economie”, Brussel, 11 maart 2020, COM (2020) 98.

⁹ Mededeling van de Europese Commissie “Een nieuwe industriestrategie voor Europa”, Brussel, 10 maart 2020, COM (2020) 102.

- de doelstellingen voor onderzoek op het gebied van staal te herzien teneinde prioriteit te geven aan nagenoeg koolstofvrije technologieën, toepassingen en gebruiksvormen voor staalproductie;
- de mogelijkheid te bieden een deel van het RFCS-onderzoeksprogramma uit te voeren in de vorm van medegeprogrammeerde Europese partnerschappen;
- een speciale regeling voor deskundigen binnen het kaderprogramma voor onderzoek te vervangen door de algemene regels inzake bezoldigde externe deskundigen zoals vastgesteld in het Financieel Reglement¹⁰.
- **Verenigbaarheid met bestaande bepalingen op het beleidsterrein**

Het voorstel maakt deel uit van een wetgevingspakket tot herziening van het RFCS-onderzoeksprogramma. Meer specifiek houdt het verband met de voorstellen van de Commissie tot wijziging van Beschikking 2003/76/EG van de Raad¹¹ tot vaststelling van de benodigde bepalingen voor de uitvoering van Protocol nr. 37¹² en Beschikking 2003/77/EG van de Raad¹³ tot vaststelling van de financiële meerjarenrichtsnoeren voor het beheer van de activa van de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal (EGKS) in liquidatie en, wanneer de liquidatie is afgesloten, van de activa van het RFCS. De herziening van Beschikking 2003/77/EG van de Raad, waarvoor het directoraat-generaal Begroting bevoegd is, is ook in overeenstemming met de evaluatie van de Europese Rekenkamer van 2019 inzake de afwikkeling van de EGKS¹⁴.

- **Verenigbaarheid met andere beleidsterreinen van de Unie**

Op 11 december 2019 heeft de Europese Commissie de mededeling “De Europese Green Deal”¹⁵ aangenomen, waarin het kader wordt vastgesteld aan de hand waarvan de EU tegen 2050 het eerste klimaatneutrale continent moet worden. Met de Europese Green Deal worden de klimaat- en milieu-uitdagingen aangepakt en wordt gewerkt aan een moderne, hulpbronnefficiënte en concurrerende economie, in het kader van de Agenda 2030 en de doelstellingen voor duurzame ontwikkeling van de Verenigde Naties¹⁶.

¹⁰ Verordening (EU, Euratom) 2018/1046 van het Europees Parlement en de Raad van 18 juli 2018 tot vaststelling van de financiële regels van toepassing op de algemene begroting van de Unie, tot wijziging van Verordeningen (EU) nr. 1296/2013, (EU) nr. 1301/2013, (EU) nr. 1303/2013, (EU) nr. 1304/2013, (EU) nr. 1309/2013, (EU) nr. 1316/2013, (EU) nr. 223/2014, (EU) nr. 283/2014 en Besluit nr. 541/2014/EU en tot intrekking van Verordening (EU, Euratom) nr. 966/2012 (PB L 193 van 30.7.2018, blz. 1).

¹¹ Beschikking 2003/76/EG van de Raad van 1 februari 2003 tot vaststelling van de bepalingen die nodig zijn voor de uitvoering van het aan het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap gehechte Protocol betreffende de financiële gevolgen van de beëindiging van het EGKS-Verdrag en betreffende het Fonds voor onderzoek inzake kolen en staal (PB L 29 van 5.2.2003, blz. 22). Gewijzigd bij Besluit 2018/599 van de Raad van 16 april 2018.

¹² Protocol (nr. 37) betreffende de financiële gevolgen van de beëindiging van het EGKS-Verdrag en betreffende het Fonds voor onderzoek inzake kolen en staal (PB C 115 van 9.5.2008, blz. 327).

¹³ Beschikking 2003/77/EG van de Raad van 1 februari 2003 tot vaststelling van de financiële meerjarenrichtsnoeren voor het beheer van de activa van de EGKS in liquidatie en, wanneer de liquidatie is afgesloten, van de activa van het Fonds voor onderzoek inzake kolen en staal (PB L 29 van 5.2.2003, blz. 25). Gewijzigd bij Besluit 2008/750/EG van de Raad.

¹⁴ Europese Rekenkamer: Evaluatie nr. 10/2019, De Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal: afwikkeling verloopt volgens plan, maar financiering voor onderzoek is niet meer houdbaar (2019). Beschikbaar op: https://www.eca.europa.eu/lists/ecadocuments/rw19_10/rw_ecsc_nl.pdf

¹⁵ COM(2019) 640.

¹⁶ <https://sustainabledevelopment.un.org/post2015/transformingourworld>

In de mededeling over de Europese Green Deal wordt erop gewezen dat de Commissie er belang bij heeft om “schone innovatieve staaltechnologieën [te] ondersteunen die tegen 2030 tot een koolstofvrij staalproductieproces moeten leiden en [...] [om] na [te] gaan of daarvoor gebruik kan worden gemaakt van een deel van de middelen uit de liquidatie van de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal. Meer algemeen zal het Innovatiefonds van de EU-regeling voor de emissiehandel (ETS) de uitrol van dit soort grootschalige innovatieve projecten ondersteunen”¹⁷.

Bovendien heeft de Commissie zich met de mededeling “Investeringsplan voor een duurzaam Europa – Investeringsplan voor de Europese Green Deal” van 14 januari 2020 ertoe verbonden “een herziening van de verordeningen betreffende het Fonds voor onderzoek inzake kolen en staal voor [te] stellen om een deel van de activa van de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal (in liquidatie) te kunnen gebruiken. Dit zal helpen om het jaarlijkse [RFCS-]onderzoeksprogramma¹⁸ van ten minste 40 miljoen EUR te handhaven en de financiering van grote baanbrekende O&I-projecten op het gebied van schone staalproductie mogelijk te maken. Onderzoeksactiviteiten in de kolensector zullen worden gefocust op regio’s in transitie overeenkomstig de beginselen van het mechanisme voor een rechtvaardige transitie”¹⁹.

Dit voorstel is ook in overeenstemming met de mededeling “Een schone planeet voor iedereen”²⁰ uit 2018, waarin de strategische langetermijnvisie van de Europese Commissie voor een klimaatneutrale economie, in overeenstemming met de Overeenkomst van Parijs, wordt uiteengezet. In deze mededeling werd voorgesteld dat de Commissie zou onderzoeken hoe de activa van de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal in liquidatie kunnen bijdragen tot innovatieve technologieën voor koolstofarme staalproductie. De Commissie heeft op 4 maart 2020 een voorstel voor een Europese klimaatwet aangenomen, met inbegrip van een juridisch bindende doelstelling om de netto-uitstoot van broeikasgassen tegen 2050 tot nul te herleiden²¹.

Bij deze herziening wordt ook rekening gehouden met de noodzaak om particuliere en publieke investeringen op het gebied van onderzoek, innovatie en nieuwe technologieën te stimuleren met het oog op de ontwikkeling van oplossingen om het concurrentievermogen van de bedrijfstak te versterken en een duurzame industrie tot stand te brengen, zoals beoogd in de mededeling “Staal: behoud van duurzame banen en groei in Europa”²² van de Commissie uit 2016.

Gezien de bovengenoemde ontwikkelingen op beleidsgebied is het nodig de doelstellingen van het RFCS-onderzoeksprogramma en de bijbehorende technische meerjarenrichtsnoeren in

---

¹⁷ COM(2019) 640, blz. 8.

¹⁸ Met inachtneming van Protocol (nr. 37) betreffende de financiële gevolgen van de beëindiging van het EGKS-Verdrag en betreffende het Fonds voor onderzoek inzake kolen en staal (PB C 115 van 9.5.2008, blz. 327).

¹⁹ COM(2020) 21, blz. 18.

²⁰ Mededeling van de Europese Commissie “Een schone planeet voor iedereen – Een Europese strategische langetermijnvisie voor een bloeiende, moderne, concurrerende en klimaatneutrale economie” (COM(2018) 773 final).

²¹ Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van een kader voor de totstandbrenging van klimaatneutraliteit en tot wijziging van Verordening (EU) 2018/1999 (Europese klimaatwet) (COM(2020) 80 final).

²² Mededeling van de Europese Commissie “Staal: behoud van duurzame banen en groei in Europa” (COM(2016) 155).

overeenstemming te brengen met de bovengenoemde ontwikkelingen op beleidsgebied, en met name met de doelstellingen van de Europese Green Deal.

2. RECHTSGRONDSLAG, SUBSIDIARITEIT EN EVENREDIGHEID

• Rechtsgrondslag

De rechtsgrondslag is artikel 2, tweede alinea, van het aan de Verdragen gehechte Protocol nr. 37 betreffende de financiële gevolgen van de beëindiging van het EGKS-verdrag en betreffende het Fonds voor onderzoek inzake kolen en staal.

• Subsidiariteit (bij niet-exclusieve bevoegdheid)

De voorgestelde wijzigingen van het RFCS-onderzoeksprogramma kunnen alleen op EU-niveau worden doorgevoerd, door middel van de herziening van de rechtsgrondslag.

• Evenredigheid

Het voorstel is nodig voor het vaststellen van de maatregelen die nodig zijn voor de uitvoering van het aan de EU-Verdragen gehechte protocol betreffende de financiële gevolgen van de beëindiging van het EGKS-Verdrag en betreffende het Fonds voor onderzoek inzake kolen en staal.

• Keuze van het instrument

Overeenkomstig artikel 2, tweede alinea, van Protocol (nr. 37), kan Beschikking 2008/376/EG van de Raad, op voorstel van de Commissie en na raadpleging van het Europees Parlement, door de Raad met gekwalificeerde meerderheid van stemmen worden gewijzigd.

3. EVALUATIE, RAADPLEGING VAN BELANGHEBBENDEN EN EFFECTBEOORDELING

• Evaluatie van bestaande wetgeving en controle van de resultaatgerichtheid ervan

Het voorstel is gebaseerd op resultaten van het zevenjaarlijkse controleverslag²³ betreffende de voortgang van het RFCS-onderzoeksprogramma, dat onder andere een beoordeling van de verwachte baten bevat en dat met de hulp van een panel van bevoegde deskundigen tot stand is gekomen. Het jongste zevenjaarlijks verslag is op 5 februari 2020 bekendgemaakt²⁴. De deskundigen hebben de werking van het RFCS-onderzoeksprogramma geanalyseerd, de technologische ontwikkelingen en de verwachte baten van het programma voor de sector en de samenleving beoordeeld en aanbevelingen gedaan voor de verbetering van het programma, met inbegrip van een herziening van de rechtsgrondslag.

• Raadpleging van belanghebbenden

De belanghebbenden van het RFCS zijn betrokken geweest bij verschillende ad-hocbijeenkomsten, specifieke bijeenkomsten van de adviesgroepen (Adviesgroep kolen en

---

²³ Het controle- en beoordelingsverslag is voorzien in de bepalingen van Beschikking nr. 2008/376/EG van de Raad, zoals bekendgemaakt in het Publicatieblad van 20 mei 2008 ref. PB L 130/7 en gewijzigd bij Besluit (EU) 2017/955 van de Raad van 29 mei 2017. Deze deskundigengroep is voorzien in C(2018) 3245 van 30.5.2018 – Uitvoeringsbesluit van de Commissie van 30.5.2018.

²⁴ Beschikbaar op: https://ec.europa.eu/info/publications/research-fund-coal-and-steel-monitoring-and-assessment-report_en

Adviesgroep staal) en bijeenkomsten van het Comité kolen en staal (Cosco, gelijkwaardig aan het programmacomité in Horizon 2020).

- **Bijeenbrengen en gebruik van expertise**

De voorlopige resultaten van het jongste RFCS-controle- en beoordelingsverslag werden voorgesteld tijdens het door de Europese Commissie georganiseerde seminar “Steel and Coal: a New Perspective. European Research and Innovation in Action” van 28 maart 2019, waarbij meer dan 100 belanghebbenden aanwezig waren²⁵.

- **Effectbeoordeling**

Voor de voorgestelde herziening is geen effectbeoordeling nodig.

- **Resultaatgerichtheid en vereenvoudiging**

Het voorstel is gebaseerd op de resultaten van het zevenjaarlijkse RFCS-controle- en beoordelingsverslag, dat in een regelmatige herziening van het RFCS-onderzoeksprogramma voorziet, met inbegrip van een beoordeling van de verwachte baten.

- **Grondrechten**

Het voorstel is in overeenstemming met de bescherming van de grondrechten.

4. GEVOLGEN VOOR DE BEGROTING

Het voorstel creëert geen nieuwe passiva ten laste van de algemene begroting in het kader van het huidige MFK.

5. OVERIGE ELEMENTEN

- **Uitvoeringsplanning en regelingen betreffende controle, evaluatie en rapportage**

De uitvoering van het RFCS-programma zal worden gecontroleerd en geëvalueerd in 2027.

- **Toelichtende stukken (bij richtlijnen)**

Niet van toepassing.

- **Artikelsgewijze toelichting**

De herziening heeft betrekking op het bepaalde in hoofdstuk II, afdelingen 1, 3 en 4 van Beschikking 2008/376/EG van de Raad (artikel 2 en de artikelen 4 tot en met 10). Bij de herziening wordt ook voorgesteld de artikelen 28, 39 en 41 aan te passen. Ten slotte wordt voorgesteld een nieuw artikel 17 bis toe te voegen aan de in hoofdstuk III, afdeling 2, genoemde subsidiabele activiteiten.

Met de herziening wordt beoogd:

- de onderzoeksdoelstellingen voor kolen (de artikelen 4, 5, 6, 7) in overeenstemming te brengen met de Europese Green Deal en het mechanisme voor een rechtvaardige transitie;
- de onderzoeksdoelstellingen voor staal (de artikelen 8, 9, 10 en 10 bis) in overeenstemming te brengen met de Europese Green Deal en het investeringsplan voor een duurzaam Europa;

---

²⁵ Europese Commissie (DG RTD), “Steel and Coal: European Research and Innovation in Action”, 2019. Online beschikbaar op: <https://publications.europa.eu/s/mmQ7>

- een nieuw artikel 17 bis in te voegen als deel van de subsidiabele activiteiten van het RFCS-onderzoeksprogramma, teneinde ook onderzoeksactiviteiten in het kader van medegeprogrammeerde Europese partnerschappen toe te voegen aan de voor financiering in aanmerking komende activiteiten. Dergelijke partnerschappen zouden het onderzoek in de staalsector met name kunnen ondersteunen door in te zetten op de ontwikkeling van nagenoeg koolstofvrije staalproductieprocessen tegen 2030 en door demonstratieprojecten met deze technologieën op te schalen op sectoraal niveau;
- een verwijzing naar de raadpleging van het comité (in de artikelen 28 en 41) in te trekken wanneer het geschatte bedrag van de bijdrage van de Europese Unie uit hoofde van het RFCS-onderzoeksprogramma 0,6 miljoen EUR of meer bedraagt;
- de in het Financieel Reglement vastgestelde algemene regels inzake bezoldigde externe deskundigen toepasselijk te maken in plaats van binnen het kaderprogramma voor onderzoek een speciale regeling voor deskundigen op te tuigen;
- een verwijzing naar de mogelijkheid om hoofdstuk II, afdelingen 3 en 4, middels uitvoeringsbepalingen te wijzigen (artikel 41) in te trekken teneinde de beginselen van het Interinstitutioneel Akkoord van 18 juni 2019 inzake niet-bindende criteria voor de toepassing van de artikelen 290 en 291 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie²⁶ die van toepassing zijn op bij wetgevingshandelingen verleende bevoegdheden, van overeenkomstige toepassing te maken.

---

²⁶ Niet-bindende criteria voor de toepassing van de artikelen 290 en 291 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie — 18 juni 2019 (PB C 223 van 3.7.2019, blz. 1).

Voorstel voor een

BESLUIT VAN DE RAAD

tot wijziging van Beschikking 2008/376/EG inzake de vaststelling van het onderzoeksprogramma van het Fonds voor onderzoek inzake kolen en staal en inzake de technische meerjarenrichtsnoeren voor dat programma

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,

Gezien Protocol nr. 37 betreffende de financiële gevolgen van de beëindiging van het EGKS-Verdrag en betreffende het Fonds voor onderzoek inzake kolen en staal, gehecht aan het Verdrag betreffende de Europese Unie en het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 2, tweede alinea,

Gezien het voorstel van de Europese Commissie,

Gezien het advies van het Europees Parlement²⁷,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Op 5 oktober 2016 heeft de Unie de Overeenkomst van Parijs geratificeerd²⁸. De partijen die deze internationale overeenkomst hebben bekrachtigd, zijn ertoe opgeroepen de wereldwijde reactie op het gevaar van klimaatverandering te versterken en de stijging van de temperatuur op aarde ruim onder de 2 °C te houden.
- (2) In overeenstemming met de Overeenkomst van Parijs heeft de Europese Commissie op 11 december 2019 de “Europese Green Deal” bekendgemaakt waarmee de Commissie zich ertoe verbindt “de problemen in verband met klimaat en milieu op te lossen” en “de EU [...] om [te] vormen tot een eerlijke en welvarende samenleving, met een moderne, hulpbronnefficiënte en concurrerende economie, waar vanaf 2050 netto geen broeikasgassen meer worden uitgestoten en economische groei is losgekoppeld van het gebruik van hulpbronnen”²⁹. In de mededeling over de Green Deal, waarin een nieuwe groeistrategie wordt voorgesteld, wordt duidelijk gemaakt dat het nodig is om schone innovatieve staaltechnologieën te ondersteunen die tegen 2030 tot een koolstofvrij staalproductieproces moeten leiden en om na te gaan of daarvoor kan worden gebruikgemaakt van een deel van de middelen uit de liquidatie van de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal. In de mededeling over de Europese Green Deal wordt ook gesteld dat “alle acties en beleidsmaatregelen van de EU [...] op één doel [moeten] worden gericht: de EU helpen om een succesvolle en rechtvaardige transitie naar een duurzame toekomst tot stand te brengen”. In overeenstemming met het in de mededeling over de Europese Green Deal verankerde niet-schadenbeginsel worden de onderzoeksdoelstellingen van het RFCS-onderzoeksprogramma nu herzien om te zorgen dat activiteiten die de winning, de verwerking en het onverminderde

---

²⁷ PB C van , blz. .

²⁸ Multilateraal Verdrag, hoofdstuk XXVII Milieu, 7.d Overeenkomst van Parijs. In werking getreden op 4 november 2016.

²⁹ COM(2019) 640, blz. 2.

gebruik van kolen in stand houden, in dit kader niet langer voor ondersteuning in aanmerking komen.

- (3) De Unie zet zich in voor een ambitieus klimaatbeleid en heeft een regelgevingskader ingesteld om de broeikasgasemissiereductiedoelen voor 2030 te bereiken. Meer specifiek wordt bij Verordening (EU) 2018/1999³⁰ de wettelijke basis gelegd voor een betrouwbare, inclusieve, kostenefficiënte, transparante en voorspelbare governance van de energie-unie en de klimaatactie (governancemechanisme), waardoor wordt gegarandeerd dat de doelstellingen en streefcijfers van de energie-unie voor 2030 en voor de lange termijn worden gehaald overeenkomstig de Overeenkomst van Parijs van 2015 inzake klimaatverandering.
- (4) In haar mededeling “Een investeringsplan voor een duurzaam Europa – Investeringsplan voor de Europese Green Deal” heeft de Commissie haar voornemen aangekondigd een herziening van Beschikking 2008/376/EG van de Raad³¹ voor te stellen, onder meer om de financiering van grote baanbrekende O&I-projecten op het gebied van schone staalproductie en onderzoeksactiviteiten in de kolensector overeenkomstig de beginselen van het mechanisme voor een rechtvaardige transitie mogelijk te maken.
- (5) Daarbij wordt in het controle- en beoordelingsverslag voor het onderzoeksprogramma van het Fonds voor onderzoek inzake kolen en staal (“het RFCS-onderzoeksprogramma” (Research Fund for Coal and Steel)) aanbevolen de in hoofdstuk II, afdelingen 3 en 4, van Beschikking 2008/376/EG van de Raad genoemde onderzoeksdoelstellingen voor kolen en staal te wijzigen en baanbrekend onderzoek in de staalsector en emblematische projecten in de kolensector te ondersteunen.
- (6) Daarom moeten de doelstellingen van het RFCS-onderzoeksprogramma in overeenstemming worden gebracht met internationale overeenkomsten, zoals de Overeenkomst van Parijs, en met de wetenschappelijke, technologische en politieke doelstellingen van de Unie ten aanzien van klimaatneutraliteit tegen 2050.
- (7) Medegeprogrammeerde partnerschappen zijn doeltreffend gebleken voor het bundelen van middelen rond een gemeenschappelijke Europese onderzoeksdoelstelling. Met het oog op het streven naar een klimaatneutrale economie tegen 2050 moet de mogelijkheid om via medegeprogrammeerde Europese partnerschappen, in samenspel met andere programma’s, steun te verlenen, worden vastgelegd. Een Europees partnerschap kan een ideaal instrument zijn om middelen te bundelen om onderzoek naar baanbrekende technologieën voor de beperking van de CO₂-uitstoot in de staalsector te ondersteunen.
- (8) Beschikking 2008/376/EG moet daarom dienovereenkomstig worden gewijzigd,

HEEFT HET VOLGENDE BESLUIT VASTGESTELD:

Artikel 1

Beschikking 2008/376/EG wordt als volgt gewijzigd:

- 1) In artikel 2 wordt de tweede alinea vervangen door:

³⁰ PB L 328 van 21.12.2018, blz. 1.

³¹ Beschikking 2008/376/EG van de Raad van 29 april 2008 inzake de vaststelling van het onderzoeksprogramma van het Fonds voor onderzoek inzake kolen en staal en inzake de technische meerjarenrichtsnoeren voor dat programma (PB L 130 van 20.5.2008, blz. 7).

“Het onderzoeksprogramma biedt ondersteuning voor gezamenlijk onderzoek in de sectoren kolen en staal. Het onderzoeksprogramma biedt daarnaast ondersteuning voor baanbrekende technologieën die de staalproductieprojecten nagenoeg koolstofvrij moeten maken en voor onderzoeksprojecten naar een rechtvaardige transitie voor voormalige of sluitende kolenmijnen en bijbehorende infrastructuur, overeenkomstig het mechanisme voor een rechtvaardige transitie en in overeenstemming met artikel 4, lid 2, van Beschikking 2003/76/EG van de Raad. Het onderzoeksprogramma is in overeenstemming met de politieke, wetenschappelijke en technologische doelstellingen van de Unie en vult de activiteiten aan die worden uitgevoerd in de lidstaten en binnen de bestaande EU-onderzoeksprogramma’s, in het bijzonder het kaderprogramma voor activiteiten op het gebied van onderzoek, technologische ontwikkeling en demonstratie (hierna “het kaderprogramma voor onderzoek” genoemd).”.

2) Artikel 4 wordt vervangen door:

“Artikel 4

Ondersteuning van een rechtvaardige transitie voor de kolensector en de kolenregio’s

1. De onderzoeksprojecten ondersteunen de transitie naar een klimaatneutrale economie voor de Unie tegen 2050, met als doel de uitfasering van fossiele brandstoffen te ondersteunen, alternatieve activiteiten te ontwikkelen op voormalige mijnbouwterreinen en milieuschade door voormalige of sluitende kolenmijnen en in hun omgeving te voorkomen of te herstellen. De projecten zijn met name toegespitst op:
  - a) het ontwikkelen en testen van technologieën voor het afvangen, gebruiken en opslaan van kooldioxide;
  - b) het inzetten van geothermische energie op locaties waar voorheen kolen werden gewonnen;
  - c) niet-energetisch gebruik van en de productie van grondstoffen uit mijnbouwafval en residuen van voormalige of sluitende kolenmijnen, waarbij terdege moet worden onderzocht of de effecten van deze activiteiten voor het klimaat, het milieu en de gezondheid inderdaad worden geminimaliseerd en minder ernstig zijn dan bij alternatieve oplossingen;
  - d) herbestemming van voormalige bruin- en steenkoolmijnen en de daaraan gerelateerde infrastructuur, met inbegrip van de elektriciteitsvoorziening, met het oog op de transitie naar een klimaatneutrale en milieuvriendelijke economie;
  - e) bevordering van de ontwikkeling van efficiënte om- en bijscholingsprogramma’s voor de door de uitfasering van de kolenindustrie getroffen arbeidskrachten. Hieronder valt ook onderzoek naar het opleiden en omscholen van arbeidskrachten die in de kolensector werkzaam zijn of zijn geweest.
2. Er wordt bijzondere aandacht besteed aan het versterken van het Europese leiderschap in de omgang met de transitie van voormalige kolenmijnen en bijbehorende infrastructuur aan de hand van technologische en niet-technologische oplossingen, waarbij ook de overdracht van technologie en niet-technologische oplossingen wordt ondersteund. In overeenstemming met de doelstelling van klimaatneutraliteit tegen 2050 leveren onderzoeksactiviteiten met deze doelstellingen tastbare voordelen op voor het klimaat en het milieu.”.

- 3) Artikel 5 wordt vervangen door:

“Artikel 5

Verbetering van de gezondheid en veiligheid

In de projecten met betrekking tot de activiteiten waarnaar wordt verwezen in de artikelen 4 en 6 wordt rekening gehouden met vraagstukken inzake de veiligheid van voormalige en sluitende kolenmijnen gericht op een verbetering van de arbeidsomstandigheden en de gezondheid en veiligheid op het werk, en met milieugerelateerde vraagstukken die schadelijk zijn voor de gezondheid.

Er wordt in onderzoeksprojecten aandacht besteed aan met mijnbouwactiviteiten verband houdende ziekten, met het oog op de verbetering van de gezondheid van de mensen in kolenregio's in transitie. Er wordt in onderzoeksprojecten ook voor beschermende maatregelen tijdens de sluiting van mijnen en in voormalige mijnen gezorgd.”.

- 4) Artikel 6 wordt vervangen door:

“Artikel 6

Minimalisering van de milieueffecten van kolenmijnen in transitie

1. Er wordt in onderzoeksprojecten ernaar gestreefd de effecten van voormalige en sluitende kolenmijnen op lucht, water en bodem te minimaliseren. Het onderzoek is gericht op het behoud en herstel van natuurlijke hulpbronnen voor toekomstige generaties en op minimalisering van de milieueffecten van voormalige en sluitende kolenmijnen.
2. De voorkeur wordt gegeven aan projecten die ten minste een van de volgende doelstellingen bevorderen:
  - a) nieuwe en verbeterde technologieën ter voorkoming van milieuvervuiling, met inbegrip van het weglekken van methaan, bij voormalige en sluitende kolenmijnen en in hun omgeving (o.a. lucht, land, bodem en water);
  - b) afvanging, voorkoming en minimalisering van broeikasgasemissies, in het bijzonder methaan, uit kolenlagen in sluitende mijnen;
  - c) beheer en hergebruik van afval van de mijnbouw, vliegias en ontzwavelingsproducten van voormalige en sluitende kolenmijnen, indien nodig samen met andere vormen van afval;
  - d) sanering van afvalhopen en industrieel gebruik van residuen van de productie en het gebruik van kolen in kolenregio's in transitie;
  - e) bescherming van het grondwater en zuivering van mijnafvalwater;
  - f) herstel van het milieu bij voormalige of sluitende installaties die kolen gebruikten, en in hun omgeving, met name wat betreft water, land, bodem en biodiversiteit;
  - g) bescherming van oppervlakte-infrastructuur tegen de gevolgen van bodemverzakking op korte en lange termijn.”.

- 5) Artikel 7 wordt ingetrokken.
- 6) Artikel 8 wordt vervangen door:

“Artikel 8

Nieuwe, duurzame en koolstofarme processen voor staalproductie en -afwerking

Onderzoek en technologische ontwikkeling (OTO) op dit gebied hebben de ontwikkeling, demonstratie en verbetering van nagenoeg koolstofvrije staalproductieprocedures tot doel om de kwaliteit van de producten en de productiviteit te verhogen. Een aanzienlijke vermindering van de emissies, het energieverbruik en andere milieueffecten, verkleining van de koolstofvoetafdruk alsmede de instandhouding van hulpbronnen, vormen een integraal deel van de activiteiten. De onderzoeksprojecten bestrijken ten minste een van de volgende gebieden:

- a) nieuwe en verbeterde innovatieve, nagenoeg koolstofvrije ijzer- en staalproductieprocessen en -operaties, met bijzondere aandacht voor het rechtstreeks voorkomen van koolstof en/of slim koolstofgebruik;
  - b) proces- en procesketenoptimalisering in de staalproductie (met inbegrip van de ijzer- en staalproductie, processen gebaseerd op het smelten van gerecycled schroot, secundaire metallurgie, gieten, walsen, afwerking en/of coating) middels instrumentatie, detectie van de eigenschappen van intermediaire en eindproducten, modellering, besturing en automatisering, met inbegrip van digitalisering, de toepassing van “big data” en/of kunstmatige intelligentie en andere geavanceerde technologieën;
  - c) integratie en procesefficiëntie van staalprocessen in nagenoeg koolstofvrije staalproductie;
  - d) onderhoud en betrouwbaarheid van werktuigen voor de staalproductie;
  - e) technieken voor het vergroten van de recyclebaarheid en meer recycling en hergebruik van staal en de ontwikkeling van een circulaire economie;
  - f) technieken voor het vergroten van de energie-efficiëntie van de staalproductie door terugwinning van afvalwarmte, voorkoming van energieverliezen, hybride verwarmingstechnieken en oplossingen voor energiebeheer;
  - g) innovatieve technologieën en oplossingen voor de ijzer- en staalproductieprocessen waarbij sectoroverschrijdende activiteiten en demonstratieprojecten met integratie van koolstofvrije energieproductie worden bevorderd of wordt bijgedragen tot een schone waterstofeconomie.”.
- 7) Artikel 9 wordt vervangen door:

“Artikel 9

Geavanceerde staalsoorten en staaltoepassingen

OTO moet gericht zijn op het tegemoetkomen aan de behoeften van staalgebruikers om nieuwe nagenoeg koolstofvrije producten te ontwikkelen en nieuwe marktkansen te scheppen

en tegelijkertijd de emissies en de milieueffecten terug te dringen. In het kader van de in artikel 8 bedoelde technologieën bestrijken onderzoeksprojecten een of meer van de volgende gebieden, met als doel nagenoeg koolstofvrije staalproductieprocessen in de Unie te realiseren:

- a) nieuwe geavanceerde staalsoorten;
  - b) verbetering van de staaleigenschappen, zoals mechanische en fysische eigenschappen, geschiktheid voor verdere verwerking, geschiktheid voor verschillende toepassingen en verschillende arbeidsomstandigheden;
  - c) verlenging van de levensduur, in het bijzonder door verbetering van de warmte- en corrosievastheid en de bestendigheid tegen mechanische en thermische vermoeiing en/of andere verslechterende effecten van staal en staalconstructies;
  - d) voorspellende simulatiemodellen van microstructuren, mechanische eigenschappen en productieprocessen;
  - e) technologieën met betrekking tot het vormen, lassen en verbinden van staal en andere materialen;
  - f) normalisatie van test- en evaluatiemethoden;
  - g) hoogwaardig staal voor toepassingen zoals mobiliteit, met inbegrip van duurzaamheid, methoden voor ecologisch ontwerp, retrofitting, lichtgewichtconstructies en/of oplossingen op het gebied van veiligheid.”.
- 8) Artikel 10 wordt vervangen door:

“Artikel 10

Behoud van hulpbronnen, bescherming van het milieu en circulaire economie

Bij zowel de productie als het gebruik van staal vormen het behoud van hulpbronnen, de bescherming van ecosystemen, de transitie naar een circulaire economie en veiligheidskwesties een integraal deel van de OTO-werkzaamheden. De onderzoeksprojecten bestrijken ten minste een van de volgende gebieden:

- a) technieken voor de recycling van oud staal en bijproducten uit verschillende bronnen en de verbetering van de kwaliteit van staalschroot;
- b) behandeling van afval en terugwinning van waardevolle secundaire grondstoffen, waaronder slakken, binnen en buiten de staalfabriek;
- c) beheersing van milieuverontreiniging en bescherming van het milieu op, in en rond de werkplek en de staalfabriek m.b.t. vaste, vloeibare of gasvormige emissies, waterbeheer, geluidsemissies, geurhinder, stof enz.;
- d) het ontwerpen van staalsoorten en geassembleerde constructies om de gemakkelijke terugwinning van staal voor recycling of hergebruik te bevorderen;
- e) het gebruik van procesgassen en de verwijdering van afgasemissies uit de staalproductie;
- f) toepassing van een levenscyclusanalyse en de levenscyclusbenadering bij de productie en het gebruik van staal.”.

- 9) Een nieuw artikel 10 bis wordt ingevoegd:

“Artikel 10 bis

Personeelsbeheer en arbeidsomstandigheden

De onderzoeksprojecten bestrijken ten minste een van de volgende gebieden:

- a) ontwikkeling en overdracht van vaardigheden om gelijke tred te houden met nieuwe nagenoeg koolstofvrije staalproductieprocessen, bijvoorbeeld op het gebied van digitalisering, en in overeenstemming met het beginsel van een leven lang leren;
- b) verbetering van de arbeidsomstandigheden, met inbegrip van aspecten ten aanzien van de gezondheid, veiligheid en ergonomie op en rond de werkplek.”.

- (10) Een nieuw artikel 17 bis wordt ingevoegd:

“Artikel 17 bis

Europese partnerschappen

- 1. Een deel van het onderzoeksprogramma kan worden uitgevoerd in de vorm van medegeprogrammeerde Europese partnerschappen die zijn vastgesteld in overeenstemming met de voorschriften van [artikel 8 van en bijlage III bij de verordening betreffende Horizon Europa].
- 2. Voor de toepassing van dit artikel is een medegeprogrammeerd Europees partnerschap een initiatief dat wordt voorbereid met vroegtijdige betrokkenheid van de lidstaten, waarbij de Unie, samen met private en/of publieke partners (zoals de industrie, universiteiten, onderzoeksorganisaties, organen met een openbaredienstverleningstaak op lokaal, regionaal, nationaal of internationaal niveau of maatschappelijke organisaties, met inbegrip van stichtingen en ngo's) zich ertoe verbindt om de ontwikkeling en uitvoering van een programma van onderzoeksactiviteiten gezamenlijk te ondersteunen. Medegeprogrammeerde Europese partnerschappen worden opgezet op basis van memoranda van overeenstemming en/of contractuele regelingen tussen de Commissie en publieke en/of private partners, waarin de doelstellingen van het partnerschap, de daarmee verband houdende door de partners aangegane verbintenissen in verband met financiële bijdragen en/of bijdragen in natura, de belangrijkste prestatie- en impactindicatoren en de te verrichten prestaties worden gespecificeerd. Hieronder valt onder meer de vaststelling van aanvullende onderzoeksactiviteiten die door de partners en in het kader van het onderzoeksprogramma worden uitgevoerd.
- 3. In het kader van de medegeprogrammeerde Europese partnerschappen kan het onderzoeksprogramma financiering verstrekken aan activiteiten die op grond van deze afdeling subsidiabel zijn, in de in artikel 30 bedoelde vorm. Daarnaast kan zij financiering verstrekken in de vorm van prijzen.”.

- 11) In artikel 28 wordt lid 4 vervangen door:

“4. De Commissie neemt een beslissing over de selectie van de projecten en over de toewijzing van middelen.”.

(12) Artikel 39 wordt vervangen door:

“Artikel 39

Aanstelling van onafhankelijke en hooggekwalificeerde deskundigen

Op de aanstelling van onafhankelijke en hooggekwalificeerde deskundigen, zoals bedoeld in artikel 18, artikel 28, lid 2, en artikel 38, is het bepaalde in artikel 237 van Verordening (EU, Euratom) 2018/1046 van het Europees Parlement en de Raad³ van toepassing.”.

---

³ Verordening (EU, Euratom) 2018/1046 van het Europees Parlement en de Raad van 18 juli 2018 tot vaststelling van de financiële regels van toepassing op de algemene begroting van de Unie, tot wijziging van Verordeningen (EU) nr. 1296/2013, (EU) nr. 1301/2013, (EU) nr. 1303/2013, (EU) nr. 1304/2013, (EU) nr. 1309/2013, (EU) nr. 1316/2013, (EU) nr. 223/2014, (EU) nr. 283/2014 en Besluit nr. 541/2014/EU en tot intrekking van Verordening (EU, Euratom) nr. 966/2012 (PB L 193 van 30.7.2018, blz. 1).”.

(13) In artikel 41 worden de punten a) en c) geschrapt.

Artikel 2

Dit besluit treedt in werking op de twintigste dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*. Het is van toepassing met ingang van de datum waarop Beschikking 2003/76/EG van toepassing wordt of met ingang van 1 januari 2021, als dat later is.

Gedaan te Brussel,

Voor de Raad
De voorzitter